

Duszpasterstwo Polskie w Irlandii
Centrum Informacji Społecznej i Prawnej
pod patronatem Rzecznika Praw Obywatelskich

The Polish Chaplaincy in Ireland
Social & Legal Advice Centre
under patronage of The Polish Commissioner for Civil Rights Protection

RAPORT
z działalności
Centrum Informacji Społecznej i Prawnej

Centrum Informacji Społecznej i Prawnej powstało z inicjatywy Rzecznika Praw Obywatelskich dr Janusza Kochanowskiego, który objął także patronat nad powstałym Centrum Informacji, dzięki środkom finansowym przekazanym, przy zaangażowaniu Prof. Andrzeja Stelmachowskiego, przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” z dotacji pochodzącej z Senatu oraz dzięki zaangażowaniu ks. Jarosława Maszkiewicza- koordynatora Duszpasterstwa Polskiego w Irlandii.

I. Informacje ogólne

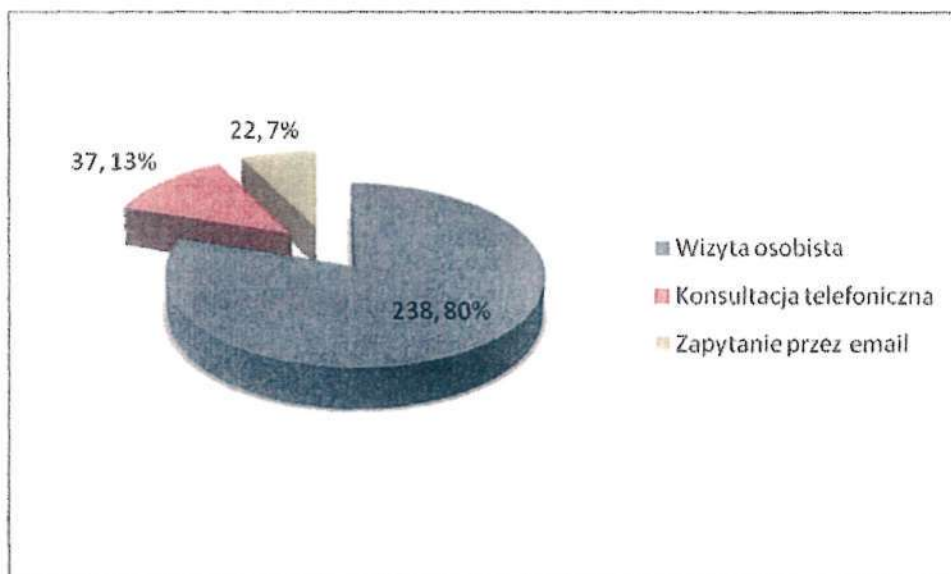
1. Centrum Informacji Społecznej i Prawnej rozpoczęło działalność pod tą nazwą od początku czerwca 2008 roku. Wcześniej, już od stycznia 2007 roku porady prawne i informacje udzielane były bezpłatnie, w ramach wolontariatu przez Radcę Prawnego Krystiana Boino, w każdą sobotę, a następnie piątek wieczorem.
2. Informacje i porady od początku czerwca udzielane są w każdy wtorek, środę od 15-19 oraz piątek od 15-21. W tym czasie przyjmujemy interesantów osobiście. Są to zarówno osoby wcześniej umówione na spotkanie, jak i przychodzące bez wcześniejszego umówienia terminu, które niejednokrotnie mają problem z dostępem do telefonu lub internetu celem umówienia się na konkretną godzinę spotkania.
3. Z racji dużego zainteresowania pomocą naszego Centrum, przyjęta została zasada, że osoby mieszkające na terenie Dublinia lub w jego okolicach powinny umawiać się na spotkania osobiście (ta forma jest preferowana z uwagi na lepszą możliwość uzyskania informacji i precyzyjnego udzielenia porady prawnej).
4. Osoby spoza Dublinia, w miarę możliwości są obsługiwane telefonicznie w ciągu tygodnia lub drogą korespondencyjną (email, listy).
5. Na stronie internetowej Duszpasterstwa oraz w prasie pojawiła się następująca informacja odnośnie zakresu udzielanych przez Centrum informacji i porad;
  - a) wsparcie i pomoc Polakom powracającym do Polski (generalne zagadnienia podatkowe, transfer świadczeń socjalnych, pomoc w nierozwiązanych kwestiach prawnych na terytorium Polski dotyczących okresu sprzed wyjazdu do Irlandii);
  - b) informacja i pomoc prawna dla Polaków w Irlandii w zakresie: prawa pracy, świadczeń socjalnych, dostępu do opieki zdrowotnej, generalnych zagadnień podatkowych;
  - c) pomoc w znalezieniu profesjonalnej pomocy prawnej w sprawach wymagających zatrudnienia irlandzkiego adwokata, radcy prawnego, notariusza (sprawy karne,

wykroczenia drogowe, cywilne sprawy sądowe, sprawy w z zakresu prawa rodzinnego);

II. Udzielane porady i informacje

1. Struktura metod udzielania porad i informacji

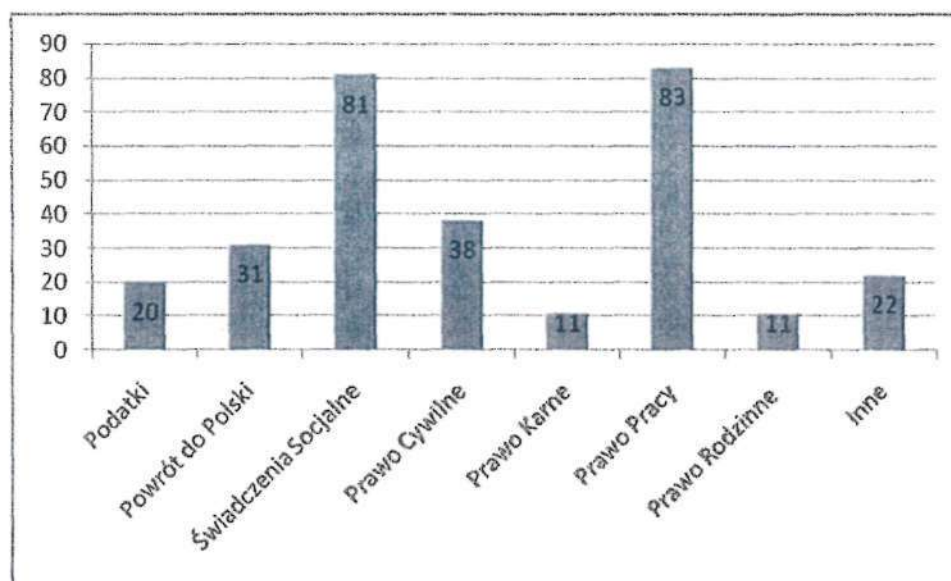
W okresie trzech miesięcy, od czerwca do 10 września 2008 roku, udzieliliśmy łącznie prawie 300 porad. Poniższy wykres pokazuje, iż większość z udzielonych porad naszego Centrum odbyła się w drodze osobistej wizyty osoby zainteresowanej (238 wizyt). Duża część z tych osób najpierw konsultowała swoją sprawę telefonicznie lub drogą mailową i została ostatecznie zaproszona do osobistej wizyty. Wiąże się to z możliwością uzyskania większej liczby informacji przy osobistym kontakcie, przygotowania pism dla odwiedzających, przekazania im formularzy z jednoczesną pomocą w ich wypełnieniu. Taka forma pomocy oparta na osobistym kontakcie, jest w naszej ocenie bardziej skuteczna, pozwala na realną pomoc Polakom, a nie tylko stwarzanie pozorów poprzez odesłania do formularzy czy regulacji, które Polacy samodzielnie nie wypełnią czy zinterpretują z racji bariery językowej.

Konsultacje drogą mailową lub telefonicznie dotyczyły głównie osób zamieszkujących poza Dublinem. Kontaktowały się z nami osoby zamieszkujące między innymi w Trim, Sligo, Galway, Limerick, Killarney, Clifden oraz z Polski.

2. Rodzaj spraw

Problemy, z jakimi zgłaszają się Polacy są odzwierciedleniem założeń, które legły u podstaw powołania Centrum Informacji Społecznej i Prawnej. Większość zagadnień dotyczy szeroko rozumianej sfery świadczeń socjalnych oraz prawa pracy. Przedstawiamy także poniżej rozbięcie tych dwóch kategorii, pokazujące co do świadczeń: jakiej pomocy socjalnej Polacy poszukują, lub z którą mają problemy, zwłaszcza przy ustaleniu uprawnień, zaś co do prawa pracy, jakie prawa pracownicze Polaków są naruszane.

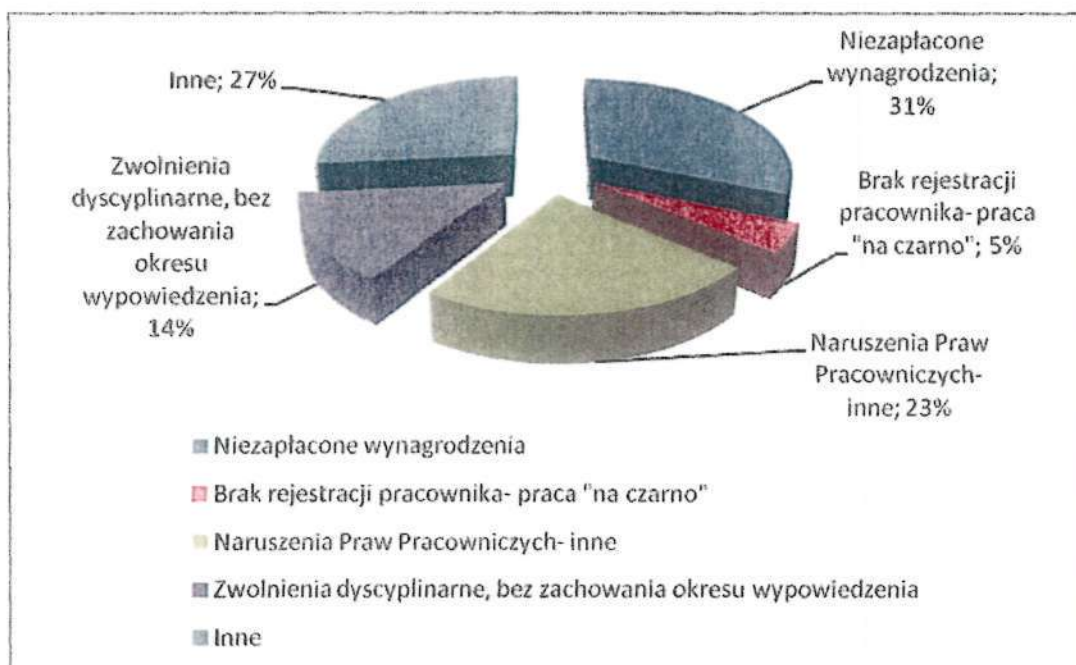
Oddzielną kategorię stanowią zapytania Polaków powracających do Polski. Centrum Informacji może potwierdzić, że około 10-15% Polaków odwiedzających Centrum, zadaje pytania dotyczące powrotu do Polski. Często są to pytania powiązane z chęcią przeniesienia do Polski lub innego kraju UE np. Hiszpanii, Norwegii zasiłku dla poszukujących pracy.

Sprawy cywilne, to głównie naruszenia praw konsumentów, kwestie zakupu nieruchomości w Irlandii lub w Polsce, problemy z odzyskaniem depozytu wpłaconego przy wynajmowaniu lokalu w Irlandii. W tych sprawach Centrum Informacji współpracuje z Threshold- irlandzką organizacją rządową udzielającą w tym zakresie bezpłatnych porad.

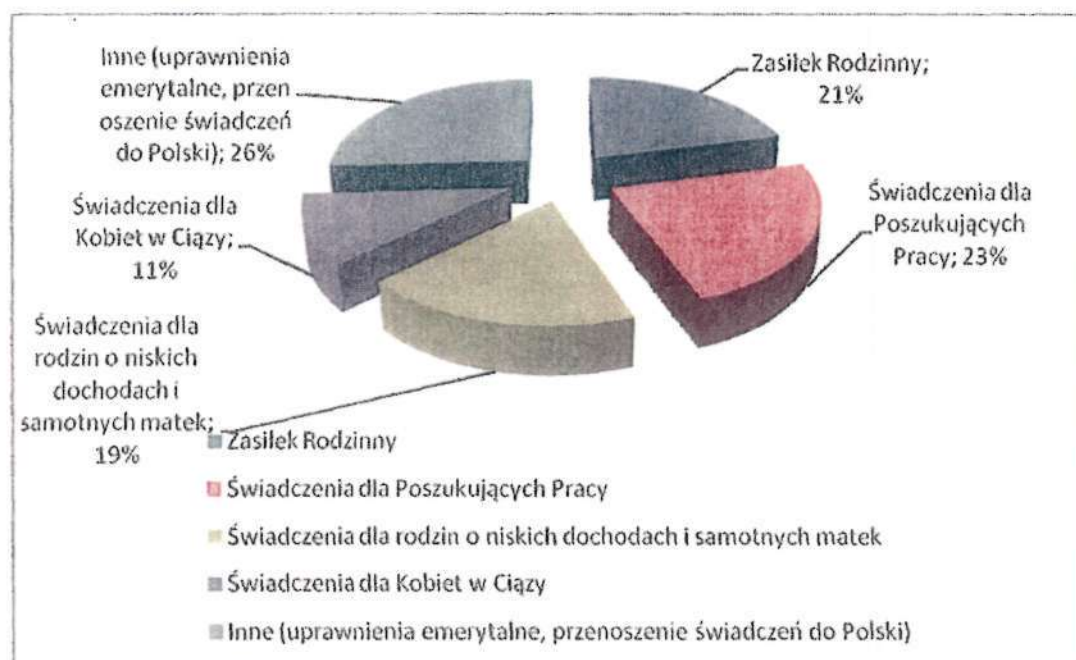
Sprawy karne to w większości naruszenia przepisów ruchu drogowego oraz bójki/ pobicia. Spraw o pobicia jest niewiele, jednak każda z nich ma zawsze w tle podtekst narodowościowy.

Polacy zwracają się także do nas w kwestiach podatkowych. Chodzi głównie o poradę w kwestii korzystania z wszystkich przysługujących ulg podatkowych, co znacznie zmniejsza zobowiązania podatkowe.

a) Rodzaje zagadnień w ramach kategorii Prawo Pracy

b) Rodzaje zagadnień w ramach kategorii Świadczenia Socjalne

3. Sprawy, w których podjęto dalszą interwencję

W chwili obecnej Centrum Informacji prowadzi korespondencję w 62 sprawach. Są to sprawy, w których podjęliśmy pisemną interwencję u pracodawców lub organów państwowych (kwestie świadczeń). Generalnie są to sprawy dotyczące zaległych wynagrodzeń, płatności za urlopy, w związku z zakończeniem stosunku pracy, niezgodnie z prawem zwolnienia, opieszałość w przyznawaniu świadczeń (głównie Child Benefit).

Sprawy, w których podjęto dalszą interwencję, można podzielić na dwie kategorie:

- interwencje pisemne, telefoniczne, drogą mailową, które dla rozstrzygnięcia wymagają decyzji właściwych organów lub sądów. Tutaj oczekujemy na terminy lub dosyłamy brakujące informacje konieczne do załatwienia sprawy, oraz
- sprawy, w których konieczna jest natychmiastowa interwencja, Centrum, profesjonalnej Kancelarii Prawnej lub adwokata (dyscyplinarne zawieszenia pracowników, natychmiastowe zwolnienia z pracy, sprawy karne z wyznaczonym terminem w sądzie).

III. Podsumowanie

W okresie ponad trzymiesięcznej działalności naszego Centrum dochodzimy do wniosku, iż bezpłatna pomoc Polakom jest niezwykle potrzebna. Rosnące zainteresowanie Polaków naszą pomocą już teraz powoduje, iż wydłuża się czas oczekiwania na wizytę oraz czas udzielania odpowiedzi na pytania zadawane drogą mailową. Dodatkowo obecność tylko jednego pracownika bardzo utrudnia możliwość udzielania porad drogą telefoniczną, osobom spoza Dublinu.

Udzielana bezpłatna informacja prawna wychodzi także naprzeciw oczekiwaniom Polaków, którzy dotychczas musieli płacić stosunkowo dużo za udzielane porady prawne przez prawników- Polaków. Dodatkowo Centrum Informacji poddaje w wątpliwość jakość tak świadczonych- odpłatnie usług prawnych oraz ich bezprawny charakter (są to osoby jedynie po studiach prawniczych w Polsce).

Duża część udzielanych porad jest nie wynikiem skomplikowanej natury problemów, ale nieznajomości języka angielskiego. Problemy te potęgują się w sytuacjach, gdzie irlandzcy lub polscy pracodawcy, właściciele wynajmowanych Polakom lokali z premedytacją wykorzystują tę nieznajomość. Wielokrotnie Polacy informują nas, iż ich pracodawca powiedział im, że czuje się i tak bezkarny, bo Polaka nie będzie stać na fachową pomoc prawną.

W chwili obecnej można jednoznacznie stwierdzić, że takie centrum informacji było Polakom niezwykle potrzebne, a rosnąca z tygodnia na tydzień liczba zgłaszających się Polaków zaczyna powoli przerastać możliwości kadrowe Centrum Informacji Społecznej i Prawnej.

Przygotował

Krystian Boino
Radca Prawny